

NIECH ŻYJE BRATERTWO I NIEWZRUŠO-
NY SOJUSZ NARODU
POLSKIEGO Z NARODA-
MI ZŠRR — ŹRÓDŁO NA-
SZYCH ZWYCIĘSTW,
GWARANCJĄ NASZEJ
NIEPODLEĆNOŚCI I BU-
DOWNICTWA SOCJA-
LISTYCZNEGO.

(Z hasel 1-Majowych Komitetu Cen-
tralnego PZPR)

PISMO ŻOŁNIERZY SŁUŻBY SAMOCHODOWEJ

ROK PIĄTY

Warszawa, dnia 1-15 maja 1952 r.

NIECH ŻYJE 1 MAJ święto mas pracujących

Naród polski zjednoczony w walce o pokój i Plan 6-letni obchodzi uroczystość i radość, w poczuciu do-
brze spełnionego obowiązku święta 1 Maja — dzień międzynarodowej
solidarności mas pracujących, dzień
braterstwa robotników wszystkich
krajów.

Przeszło sześćdziesiąt lat obchodzi
polska klasa robotnicza wraz z masami
pracującymi całego świata dzień
1 Maja. Po raz ósmy obchodził go
polski ten dzień w naszej wolnej
i niepodległej Ojczyźnie — Polsce
Ludowej.

Robiąc w dniu święta 1 Maja bilans
naszych osiągnięć, których dokonaliśmy
w Polsce Ludowej, serca nasze
napędlają się dumą i radością. Ze
zmagani i ofiar naszych ojców i braci
z bohaterstwa i krwi żołnierzy Armii
Radzieckiej i Wojska Polskiego wy-
rosła potężna Polska — kraj, który
przeobraża się w przodujące, wielko-
przemysłowe, kulturalne, kwitnące
państwo socjalistyczne.

Nowa Huta, Żerań, Wizów, MDM i
tysiące innych obiektów przemysłowych
i innych — to widomy znak na-
szych wielkich sukcesów. Zabezpiecza
i broni tych olbrzymich zdobyczy
narodu polskiego Konstytucja Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej, której
projekt — został ogłoszony w tym
roku.

Pod wodzą klasy robotniczej, pod
kierownictwem jej awangardy —
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotni-
czej i Jej przewodniczącemu, przy-
wodcy polskich mas pracujących Pre-
zydenta Bolesława Bierut — naród
polski stał się kowalem własnego lo-
su, wykluwającym przyszłość Ojczy-
zny.

Dlatego z radością i dumą lud polski
wychodzi na ulice miast i wsi, w
niezliczonych pochodach demon-
strujących zawiartość i jedność narodu pol-
skiego pod przewodnictwem klasy robotni-
czej w imię najszybciejjszych spraw
— w imię walki o pokój i plan 6-letni.
W naszym narodowym froncie jedności
czy uczucia patriotycznej i uczucia
solidarności międzynarodowej. Świa-

domi jesteśmy że stanowimy nieod-
łączną część wielkiego obozu pokoju
demokracji i socjalizmu, który pod
wodzą Związku Radzieckiego i Wiel-
kiego Stalina jednoczy dziś 800 mil-
ionów ludzi.

Drogowskazem dla narodu polskie-
go są słowa Prezydenta Bolesława
Bierut, kiegołtego bojownika o
socjalizm i lepszą przyszłość narodu
polskiego, który powiedział:

— „Walka o pokój i realizację pla-
nu 6-letniego — to główne dziś i naj-
ważniejsze sprawy, które decydują
dziś o bogactwie i znaczeniu history-
cznym, o roli i przyszłości naszej Oj-
czyzny”.

Rozumieją to i dumnąją polscy ro-
botnicy, chłopci i inteligenci pracują-
cy, którzy odpowiadają na apel zło-
żę „Pafawagu” podejmowali na prze-
biegu 60-lecia ukołanego przełomnika
narodu Prezydenta Bolesława Bierut
i Święta 1 Maja liczne zobowiązania
produkcyjne, które przynosiły krajo-
wi nowe oszczędności. Robotnicy,
chłopci i inteligenci wiedzą bowiem,
że patriotyzm w naszych warunkach
wyraża się właśnie ofiarną, wydatną
pracą.

W wyniku przedterminowej reali-
zacji planów produkcyjnych wyko-

nany został w 100,3% plan produk-
cji globalnej przemysłu socjalistycz-
nego na 1 kwartał 1952 r. Wzrósł
w ten sposób i wzrasta dalej dzięki
dalszym zobowiązaniom nasz prze-
mysł, nasze rolnictwo, nasza stopa
życiowa.

Więcej węgla i stali, tkanin i zbo-
ża, przedterminowa realizacja planów
produkcji — oto hasła pod którymi
kroczymy dziś nasz naród.

Jesteśmy jednak świadomi groź-
nego niebezpieczeństwa, które z
winy amerykańskich podżegaczy wo-
jennych zawisło nad światem. Bratni
naród koreański od wielu miesięcy
toczy bohaterką walkę przeciwko
krwawej agresji Imperialistów am-
erykańskich pragnących ją rozszerzyć na
cały świat, w morzu krwi utopił mil-
iony ludzi. Zaden uczciwy czoł-
wiek nie może patrzeć obojętnie na
przygotowania do nowej wojny,
na wkręcenie niehitlerowskiego
Wehrmachtu. Dlatego też narody
świata wzmagają z każdym dniem
swoją walkę o pokój. Anglo-am-
erykańskich agresorów spotka jednak za-
służona kara. Nie uida oni karzącej
ręce sprawiedliwości.

Wiemy, że robotnicy i ludzie pra-
cy krajów kapitalistycznych demon-

strują razem z nami w Paryżu i Rzy-
mie, w Londynie i Nowym Jorku
przeciwko kapitalistycznym rządóm
przygotującym wojnę, przeciwko
jarmu zbrodni, przeciw nędzy i wy-
żyszkowi. Walczą o wolność i niepod-
ległość swych krajów.

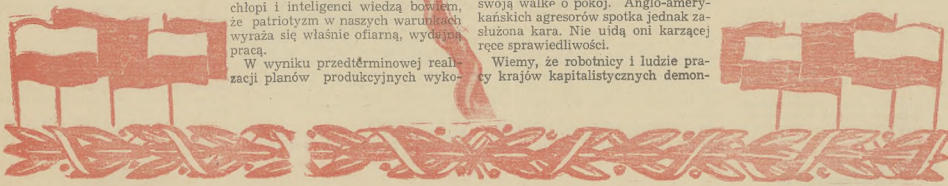
Dzisiaj w dniu Święta 1-Maja na-
ród polski zespoli jeszcze bardziej
swe bojowe szeregi, jednocząc
się we wspólnym froncie przeciwko
wojnie. Każdy na swoim odcinku
pracą i twórczym wysiłkiem dołoży
cegiełkę do wielkiego gmachu pokoju.
Niech 1-Majowe pochody będą wiel-
kim przeżyciem sił potężnego obozu
pokoju i postępu, na czele którego
stoi bastion pokoju — Związek Ra-
dziecki i wódz mas pracujących ca-
łego świata — Józef Stalin.

W dniu Święta 1 Maja razem z ma-
sami pracującymi Polaki będziemy
manifestować dzień międzynarodowej
solidarności mas pracujących ca-
łego świata. W wielkiej demonstracji
wzmieni udział i my żołnierze Lu-
dowego Wojska Polskiego, stojącego
na straży granic, mienia i pracy
obywateli Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej.

Odpowiadając na apel załogi „Pafa-
wagu” za przykładem bohaterstwa
i ofiarnej klasy robotniczej i pracu-
jącego chłopstwa będziemy więcej
wysiłku kłaść w podniesienie po-
ziomu wyszkolenia bojowego, politycz-
nego i fachowego.

Z ołmierze Słuszy Samochodowej
W. P. rozumiem zobowiązania
klasy robotniczej do uczenia 60-lecia
urodzin — Prezydenta Bolesława
Bierut i święta 1 Maja jako bodziec
do bezwzględnej wykonywania re-
gularności, podnoszenia dyscypliny
wojskowej, rozszerzania ruchu pro-
dawnictwa w szkoleniu i pracy.

Żołnierze naszej służby wzorując
się na bohaterstwie i ofiarności pol-
skiej klasy robotniczej, czerpiąc wzor-
y z nieprzebranej skarbnicy do-
świadczeń wielkiej Armii Radzieckiej
podność będą coraz wyżej poziom
wojskowego wyszkolenia wzorowo
przygotują się do obozów letnich,
czując w ten sposób dzień Wielkiego
Świata.

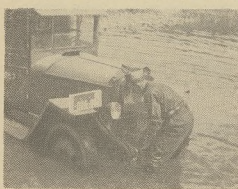
ŻOŁNIERSKIE TURZY

dla żołnierzy i dla samochodów, czyli naukę jazdy łączyć z saperką, lub też z taktyką, przeobrażając tenaty o broni, zasady obrony przeciwlotniczej itd.

Wszystko to powinno być głęboko przemyślane i ściśle zorganizowane.

W ubiegłych latach zdarzało się, że pluton młodych ludzi rozkładane dziennym naukę

Niejednokrotnie podczas ćwiczeń będzie pokonywali brody. Lecz nigdy nie możemy dopuścić, aby znaleźli się w takiej sytuacji, którą widzimy na zdjęciu

jazdy, a następnie taktykę, po ukończeniu jazdy wracał do parku, stawiał samochody, a następnie brał karabiny i szedł z powrotem w pole na szkolenie taktyczne, tracąc niepotrzebnie tak długi czas. Było by znacznie prościej, gdyby wyjeżdżając na naukę jazdy pluton zabierał ze sobą broni i amunicję i po ukończeniu jazdy, okopa-

Taktyka marszu i wzorowe współdziałanie służby samochodowej z innymi brzoianami — będzie sprawdzianem poziomu wyszkolenia kierowców w czasie ćwiczeń letnich. Na zdjęciu: ćwiczenia artylerii zmotoryzowanej

nau samochodów przystąpił do szkolenia taktycznego, wybierając odpowiednią pozycję do obrony lub natarcia. Było by bardzo pouczające dla wszystkich i nie traciłoby się czasu na niepotrzebne przejście od jednego ćwiczenia do drugiego.

Treza jeszcze przypomnieć o obsłudze i przechowywaniu pojazdów, mechanicznych w okresie letnim.

W okresie zimy samochody, traktory, motocykle przechowuje się w krytych pomieszczeniach zabezpieczając przed deszczem, śniegiem, wiatrem, słońcem i kurzem. W tym czasie ekspluatuje się je rękawkami. Na obozie letnim natomiast tabor samochodowy umieszcza się w otwartych placach, a w najgorszym razie pod powłokowym dachem, który chroni od deszczu, częściowo od promieni słonecznych, jednak nie zabezpiecza wcale od kurzu i wiatru. Ponadto samochody pracują prawie codziennie, a jazda odbywa się bardzo często w kolumnach, co powoduje zwiększone zużycie sprzętu.

Nowoczesny samochód zaopatrzony jest w filtry powietrza i oleju, których zadaniem jest pochłanianie kurzu, by nie przedostał się na trące części silnika, niemniej jednak jeśli filtry te nie będą należycie obsługiwane, straca swe przeznaczenie i szybko się zniszcza.

Dłatego obsługa filtrów w okresie letnim powinna być bardzo staranna i regularna, przeprowadzana zgodnie z istniejącą instrukcją. Akumulatory, opumien i ha-

małce również wymagają codziennej, starannej obsługi.

Jeśli kierowca pragnie, by powierzony mu samochód nie miał przysmyżonych po-

stołów w drodze, to powinien codziennie (o ile jest to konieczne) sprawdzić, smarować i regulować jego zespoły, usuwając nadmierne w odpowiednim czasie i zapobiegając ich powstawaniu.

Każdy doświadczony żołnierz-kierowca wie, jak nieprzejmennie chwyci przyświta, że koleje jazdy wychylił z parku, a on musi jeszcze kłopotić się z uruchomieniem silnika, w pospiechu usuwając nadmierne, które można było usunąć wcześniej.

Na obozie letnim na zagadnienie gotowości bojowej samochodu czy ciałnika trzeba zwrócić szczególną uwagę. Kierowca nie wie bowiem kiedy otrzyma rozkaz załadunku ludzi na samochód, przeciwnie działa do ciałnika w celu wyjazdu na ostre strzelanie lub na ćwiczenia w parku.

Ażby mił powność, że maszyna jest należyte przygotowana pod względem bojowym, trzeba ustawienie i starannie ją obsługiwać, aby zawsze była gotowa do wyjazdu. W tym celu trzeba dobrze znać zasady i okresy obsługi technicznej, wymagania i czynności techniczne przeglądu technicznego.

Niekiedy popielamy wielki błąd, dosługując różne marki samochodów do jednego wzoru obsługi technicznej. Współczesne samochody mają swoje właściwości i każda marka samochodu wymaga specyficznych czynności przy każdym rodzaju przeglądu technicznego lub w codziennej obsłudze technicznej. Ze względu na to, że jakość nowowyprodukowanych samochodów polepsza się z roku na rok, instrukcje fabryczne wkrótce będą miały, jakie czynności należy przeprowadzać po przebiegu tej lub innej ilości kilometrów. Wskazówki te muszą być ściśle przestrzegane.

Szkolenie na obozie letnim jest bardzo ciekawe, ale i połączone jednocześnie z różnego rodzaju niespodziankami, trudnościami i przeszkodami. Dla doświadczonych żołnierzy nie stanowi to specjalnych trudności, natomiast młodym i niedoświadczonym kolegom — sprawia wiele kłopotów. Praca ich będzie się szybko i skutecznie, gdy stary żołnierz podzieli się z nimi swym doświadczeniem i w krytycznej chwili pomoże radą i czynem.

Organizacje partyjne i ZMP-owskie powinny przeprowadzić z całym partyjnym i bezpartyjnym składem osobistych jednostek poważną pracę. Praca ich powinna być oparta na podstawie wymagań obywateli letnich, a wszystkie zarządzenia w dziedzinie bojowego, politycznego i fachowego szkolenia starannie zabezpieczone.

Sprawa parka liniowego i partyjnego-politycznego aparatu zapewni wysoce jakości szkolenia letniego całego wojsku, a w tym i samochodowo-traktorym specjalistom.

NA CZĘŚĆ 1 MAJOWEGO ŚWIĘTA

Polska Ludowa dała nam młodzieży — młodych artystów, czołowych ZMP-szer. Smiałowski Marian — możliwości wzbogacenia rozwoju. Dzięki ustrojowi demokratycznemu mogliśmy się w cywilu uczyć, zdobyć zawód kierowcy — mechanika.

A Polska Ludowa to właśnie nasz lud pracujący, który w dniu 1 Maja obchodzi swe święto — święto wszystkich ludów pracy na całym świecie.

Kierowca samochodu GAZ-67 szer. Smiałowski Marian, aktywny członek ZMP, daje wyraz głębokiej czci i miłości do klasy robotniczej, postanowił uczcić święto 1 Maja zwiększeniem przebiegu międzynarodowego, oraz zwiększeniem oszczędności paliwa

Dla Polski Ludowej, po to byśmy mogli żyć w spokoju i szczęściu, mój ojciec wraz z towarzyszącymi partijnymi mi walczył w walce w ciele 1 Maja zaboru w szeregach KPP, w czasie ciemnych lat międzywojennej reakcji, a potem okupacji hitlerowskiej.

Widząc twórczy wysiłek polskiej klasy robotniczej, pragnę i ja wykazać swą miłość i przywiązanie do mas pracujących i Polski Ludowej, dlatego też postanowiłem uczcić święto 1 Maja zwiększeniem przebiegu międzynarodowego, oraz zwiększyć oszczędność paliwa. Chcę w ten sposób odwieść się klasie robotniczej i Partii, za jej codzienny trud i wysiłek w walce o lepsze jutro, w walce o Polskę socjalistyczną, o pokój na całym świecie.

por. Kubiak Stefan

- Fachowo jednym słowem, nie?
- Fachowo — potwierdził Wasiak.

— Widzisz bracie — kierowca w mundurze to jakby dwie osoby naraz, bo to i kierowca i żołnierz za jednym zamachem. W każdej sytuacji musi umieć sobie dać radę.

Na chwilę zamilkł poczem dodał:

- A wiesz co, swoją drogą na takim Studebakerze czy Dodge'u to takiej sztuczki bym nie zaryzykował.
- To znaczy, niby że jakiej?
- A na tych belkach, cyrk powiedział ci.
- No ale Zis...
- Ba! Zis! Pewnie...

Jechali chwilę w milczeniu. Tuż przed wioską „N” spotkał ich patrol, który przewodził ich na kwatery dowódcy. Dowódca, major wpatrzył na zegarek poczem przywrócił surowy wyraz twarzy powiedział:

- Trzy minuty spóźnienia. Czy stało się coś w drodze?
- Nnnie... a właściwie małe nieporozumienie...
- I opowiedzieli pokrótce przebieg jazdy.
- Major słuchał w milczeniu, Widąc jednak było że jest wyraźnie zadowolony. W końcu podniósł się z miejsca:
- No, zuchy! A teraz jękie i odpocząć...
- To obywatelu majorze nie żalem, nie ucieknie, teraz...
- Co teraz?
- Teraz odpakuj samochód... To przecież Zis-5 — jak się dba o niego — nie zawiedzie nigdy...

(Kozioł)

St. strz. Mieczysław Lipiec sprzedający kierowca i ZMP-owiec jednej z jednostek naszej służby mówi, że podstawą jego sukcesu jest umiędzynarodowienie — korzystanie z doświadczeń innych przedłożonych żołnierzy-kierowców — racjonalne użytkowanie sprzętu.

Całe postępowanie st. strz. Lipca świadczy wyraźnie, że postępuje on w myśl tych wytycznych, że rozumie zadania, jakie stoją przed służbą samochodową, że kocha swój samochód, dba o niego, że jest wreszcie dobrym i uczynnym kolegą. To wszystko znalazło swój wyraz w szeregu pochwał, jakie często otrzymuje od dowódcy st. strz. Lipiec.

Na przegladzie Generalnym, który się odbył przed kilku dniami st. strz. Lipiec otrzymał specjalne wyróżnienie. Bo też jego samochód, nad którego przygotowywaniem pracował już od dawna, zbliżył się lu-

sto i był w pełni sprawny technicznie.

Alie nie tylko na przegladzie. Spręż, który użytkuje st. strz. Lipiec, jest zawsze sprawny technicznie i gotowy do wyruszenia w drogę w każdej chwili.

St. strz. Lipiec mówi z uśmiechem, że nie ma w tym nic nadzwyczajnego. Trzeba tylko przed wyjazdem dokładnie sprawdzić stan: hamulca, hamulca, ogumienie, ciążenie w kołach, przewody elektryczne itp., a potem po powrocie z drogi uciąć samo. I to jest cała tajemnica powodzenia.

Nie więc dziwnego, że pododdział samochodowy, w którym jest st. strz. Lipiec — produkuje żołnierz — kierowca i dobry kolega zajął czołowe miejsce podczas Głównego Przeglądu.

Wzorowy magazynierem MPS w naszym pododdziale jest kpr. Bednarski Wacław.

Kpr. Bednarski, członek PZPR zdaje sobie sprawę z zadań jakie postawił przed nim dowództwo. Dlatego jak najsumienniejszym wykonuje rozkazy przełożonych.

Jego wóz jest zawsze sprawny technicznie, w każdej chwili gotowy do wyjazdu. Kpr. Bednarski nigdy nie zapomni i nie odłoży sobie na później wykonania jakiegokolwiek zadania czy postojnowego regulaminu.

To też swoim dobitnym przykładem wpływa na innych kierowców.

Dzięki wzorowemu postępowaniu kpr. Bednarskiego kierowcy w naszym pododdziale pamiętają, że utrzymanie pojazdów w pełnej gotowości bojowej to jednocześnie wierność Przysiędze Wojskowej i wkład w walkę o pokój.

Za sumienne wykonywanie rozkazów i wzorową dyscyplinę kpr. Bednarski był wielokrotnie wyróżniany a ostatnio otrzymał odznak „Wzorowy Kierowca”.

...

Jak najsuwniejszym wykonawcą rozkazów przełożonych szer. Ciepliński, kierowca samochodu ZIS-150.

Szer. Ciepliński tak, jak wszyscy żołnierze Ludowego Wojska Polskiego głęboko kocha swą Ojczyznę, wnieśli do służby przysięgi wojskowej i przestrzega nakazów regulaminu. Te właśnie czynności są źródłem oraz to nowych sukcesów szer. Cieplińskiego.

Ostatnio w związku z 60-letnim urodzin Pierwszego Obywatela Polski Ludowej Prezydenta Bolesława Bierut, odpowiedzialność naapel rocznie przez plut. Produkcję i kpr. Siewca w sprawie oszczędności MPS szer. Ciepliński postanowił wzmocnić jeszcze bardziej walkę o oszczędność paliwa w swoim pododdziale.

Choć nie mógł załatwić kilkanaście dni od tego postanowienia szer. Ciepliński ma już duże osiągnięcia. Oszczędza on 20 l. benzyny miesięcznie a pragnie osiągnąć jeszcze bardziej podnieść. Szer. Ciepliński swoim dowódcą przykładem oddziału wale na tych koleśków — kierowców.

Dobrze przygotować się i wzorowo przeprowadzić przemarsz, to leżenie obwozu — o to bowiem zadanie, które stał przed wszystkimi żołnierzami naszej służby.

Krótki okres dziejący nas od chwili wymarszu musimy zatem maksymalnie wykorzystać na usunięcie wszystkich braków i niedociągłości, które mogłyby utrudniać marsz. W pracy przygotowawczej winno towarzyszyć każdemu z nas głębokie zrozumienie, że przemarsz na obóz letni to poważne ćwiczenia w podstawowych zadaniach, które wykonuje służba samochodowa w prawdziwych warunkach wojennych.

Przemarsz musimy przygotowywać się tak jakbyśmy miał on w rzeczywistości odbyć się w bliskości nieprzyjaciela, a jakiegokolwiek błędów w jego przygotowaniu i przeprowadzeniu mogłyby wywołać poważne straty lub nawet uniemożliwić wykonanie zadania bojowego.

Przemarsz na leżenie obwozu będzie równocześnie wielkim egzaminem dla nas samych, ponieważ uniemożliwi nam w warunkach zbilansowanych do bojowych, dla całej służby samochodowej WP. Od naszych umiejętności i sprawności technicznej samochodów zależą będzie wykonanie przez całą jednostkę zadania terminowego dotarcia na obóz letni oraz zabezpieczenia ich podczas marszu w niebezpieczne środki zapleczenia jak materiały pędne, żywność itp.

Zakreślenie wiadomości, jakie każdy z nas musi posiadać, by w czasie przemarszu dobrze wywiązywać się ze swych obowiązków jest bardzo szerokie. Znać musimy bowiem nie tylko doskonale zasady eksploatacji samochodów, ale również zasady ich prowadzenia oraz konserwacyjnych i naprawczych, lecz również taktykę służby samochodowej oraz służb i broni, do których przydzielone są nasze samochody.

Pomocą w zdobywaniu niezbędnych wiadomości będą nam służby dowódców naszych kolegów — żołnierzy służby samochodowej Armii Radzieckiej oraz własne, jakie uzyskaliśmy podczas rezerwowanych ćwiczeń.

Z ich pomocą służba nasza jeszcze raz zadokumetujemy w czasie przemarszu i podczas samych obwozów letnich pełną sprawność motoryzacji wojskowej będącej dziś jednym z podstawowych środków bojowych naszego nowoczesnego wojska.

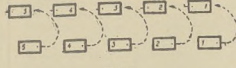
dobrze WYKONAĆ PRZEMARSZ

SKYKI KOLUMNY SAMOCHODOWEJ

Podstawowym warunkiem sprawnego przeprowadzenia przemarszu jest oparcie na wszystkich kierownikach komend stanowiących przy zmianach skyków oraz sposobu ich wykonania. Każdy z nas zdaje sobie sprawę, jakie zamierzanie, a co za tym idzie i opóźnienie przemarszu wytworzyłoby się, gdyby każdy samochód mawierował oddzielnie. Dlatego też przed wymarszem jeszcze raz dokładnie omówmy zasadnicze skyki stosowane dla rozwinięcia kolumny marszowej oraz przejście z niej do skyku rozwiniętego.

JAKIE ZNAMY SKYKI?

Na wstępie należy wyjaśnić, że skykiem jest każde określone rozkazem rozmieszczenie pojazdów mechanicznych, ich pododdziałów i oddziałów działających jakiegoś zamierzonego czynności (np. rozlokowanie, marsz itd.).

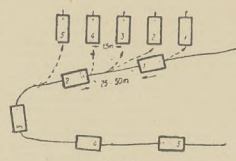
Rys. 1. Zwrót w tył wykonany jednocześnie

I tak, przy skyku zwrótu pojazdy i pododdziały rozmieszczone są wzdłuż frontu i w głębi oddległości i w odstępach określonych przez regulamin. Skyk zwrótu stosuje się dla rozmieszczenia pojazdu w miejscu i marszu.

Przy skyku marszowym pojazdy i pododdziały są ustawione jeden za drugim w oddległości określonej regulaminem lub rozkazem dowódcy. Skyk marszowy jak sama nazwa wskazuje stosuje się do marszów. Skyk rozwinięty natomiast będzie to taki skyk, w którym pojazdy stojące jeden obok drugiego w odstępach określonych bądź regulaminem, bądź rozkazem d-cy znajdują się na jednej linii wzdłuż frontu. Samochód dowódcy znajduje się zawsze na skrajnie prawym.

Kolumna marszowa wieje to skyk, w którym pojazdy podążają jeden za drugim w

porządku ustalonym regulaminowo lub rozkazem d-cy. Samochód d-cy znajduje się na czole kolumny.

Rys. 2. Zmiana skyku kolumny marszowej na skyk rozwinięty.

CO TRZEBA WIEDZIEĆ W CZASIE MARSZU?

Jednym z zasadniczych warunków sprawnego marszu kolumny samochodowej jest prawidłowe przestrzeganie oddległości pomiędzy poszczególnymi samochodami. Wzrost i pododdziały samochodów winny one wynosić 25 — 30 m, między plutonami 100 — 150 m, i kompaniami 300 — 500 m. Oddległość między większymi oddziałami ustala się już w godzinach. W nocy i podczas mgły oddległości te należy zmniejszyć, natomiast przy jedździe na zakurzonych drogach oddległości powiększa się.

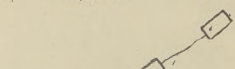
Przy zatrzymaniu się w drodze lub na komendzie „Zmniejszyć oddległość” stosuje się w oddległości mniejszej (tak jak przy zbiorze) a więc między samochodami — 10 m, między plutonami 30 m, między kompaniami 50 m.

Z chwilą, gdy d-cia podaje komendę — „Uwaga rob! to co ja” jeżdźce na prawo zamykają się, wszystkie samochody kolumny podążają na ustaloną oddległość i zatrzymują się koło do prawej strony drogi. Należy przy tym pamiętać, że nie wolno zatrzymywać się na skrajowych drogach, przejazdach kolejowych, mostach i

WZROST KOLUMNY SAMOCHODOWEJ

Wzrost kolumny samochodowej jest to komenda: „Wzrost kolumny samochodowej”. Wzrost kolumny samochodowej jest to komenda: „Wzrost kolumny samochodowej”. Wzrost kolumny samochodowej jest to komenda: „Wzrost kolumny samochodowej”.

Wzrost kolumny samochodowej jest to komenda: „Wzrost kolumny samochodowej”. Wzrost kolumny samochodowej jest to komenda: „Wzrost kolumny samochodowej”.

Rys. 3. Zmiana skyku rozwiniętego na skyk kolumny marszowej.

„Marszowa kolumna — marsz”. Przy czym pierwszy rusza samochód d-cy, a pozostałe podążają za nim. Do przejścia natomiast z skyku „Kolumna marszowa” do skyku rozwiniętego podaje się komenda: „Wzrost kolumny samochodowej”. Pierwszy zatrzymuje się samochód d-cy a za nim jeżdźce w 15-metrowych odstępach kolejno nadjeżdżające samochody (rys. 3).

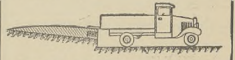
Na komendę d-cy — „W tył zwrót” wszystkie samochody znajdujące się w kolumnie jednocześnie skracają w kierunku podanym przez samochód d-cy i ustawiają się w kierunku przeciwnym dotychczasowej jazdy.

Do zwrótu w tył po podaniu komendy — „Uwaga rob! to co ja” samochody zmieniają kierunek jazdy kolejno (talazdem) skracając po śladzie samochodu d-cy (patrz rys. 1).

dowódcę poprzedniego samochodu mającego zasygnalizować na celu regulowania szybkości marszu kolumny. W czasie postojów kie-

Kopiemy apparele

Szybkie załadunek w polu, zarówno sprzętu, jak i ludzi, umożliwia specjalnie przygotowane wykopy t. zw. apparele. Dla ułatwienia pracy należy wykorzystać ewentualne zbocza, małe wzgórki, podniecia itp. W takim wypadku „podniecia” tylko spadek wznielenia, odrzucając ziemię poza obręb załadunku. Należy przytem zwrócić uwagę, aby świeży wykop nie uniemożliwił wyjazdu przez poślizg tylnych kół na utwardzonym gruncie. Dlatego lepiej jest nie obniżać poziomu wykopu, a utrzymywać go zawsze w jednej płaszczyźnie z terenem, którym samochód dojeżdża do załadunku. Jeżeli jednak załadunek odbywa się w rejonie całkowicie pobożnym, wznieleniu, kopiemy wtedy możliwie najniższy wykop a z wybranej ziemi usypujemy próg, który łącząc z wykopem da wysokość 1,1 m potrzebną do swobodnego załadunku. Brzeg progu, od strony załadunku, ubezpieczamy przed obryśnięciem się (np. cedrą, budulem, kłami drzewa itp.).

Wzrost kolumny samochodowej

Należy również pamiętać, że im materiał do załadunku jest trudniejszy, t. cięższy, niewygodny do przenoszenia, tym bardziej należy zwiększyć głębokość wykopu i długość wykopu i progę musi być większa. Tak więc, przy załadunku ładunku wagi wynoszącej 10 — 15 m, koni — 20 m, taboru i ładunków specjalnych 20 — 25 m.

Szerokość wykopu na samochód ciężarowy wynosi 3 m. Wzrost kolumny samochodowej powyżej 1 m. (w zależności od wysokości samochodu). Długość wykopu również się powinna dostosować do wysokości samochodu.

WYKONANIE PRZEMARSZU

Wkrótce już na dziedzińcach koszar i w rejonach załadunku rolegną się komendy: „przy samochodach zbiorczy”, „do samochodów”. Niejednemu z młodych kierowców zada sobie wówczas pytanie: jakie są moje obowiązki w czasie przewożenia wojska? w jaki sposób mogę pomóc osobie, która w usprawnieniu załadunku i przeprowadzenia marszu?

Załadunek piechoty zmotoryzowanej na nowoczesny samochód radziecki GAZ-51.

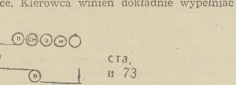
Zasadniczym obowiązkiem kierowcy wojskowego podczas przewożenia piechoty jest dobrze znać zasady załadunku, rozładunku oraz dyscypliny marszu i dopomagać dowódcy samochodowi w ich przeprowadzeniu i zabezpieczeniu.

W czasie załadunku samochodu kierowca winien dopomagać dowódcy samochodowi w dopłnieniu, by wsiadanie do samochodu było prawidłowe, szybko i sprawnie, oraz w utrzymaniu, by i dopomagać dowódcy samochodowi w ich przeprowadzeniu i zabezpieczeniu.

Szczególnie baczną uwagę winien kierowca zwrócić na zapewnienie bezpieczeństwa przewożonych żołnierzy. I tak na przykład: jeśli by kierowca zauważył, że

żołnierze siedzą na samochodzie nieprzeznaczonym, wystawiają na zewnątrz skrzyń ładunkowej noży, siadają zamiast na ławkach i jak byłokach itp. winien on niezwłocznie zameldować o tym dowódcę samochodu.

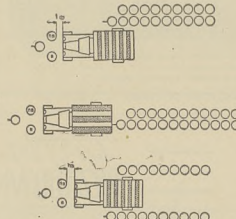
Przed ruszeniem z miejsca kierowca winien również dokładnie sprawdzić zamknięcie skrzyń ładunkowej i ustalić wraz z wyznaczonym do pilnowania żołnierzem sygnał na wypadek otwarcia się skrzyń. W czasie załadunku i marszu kierowca podlega dowódcy samochodowi, który zajmuje miejsce obok niego w budce. Kierowca winien dokładnie wypełniać

Ustawienie do ładunku i rozmieszczenia na samochodzie i na biedzie drożymy

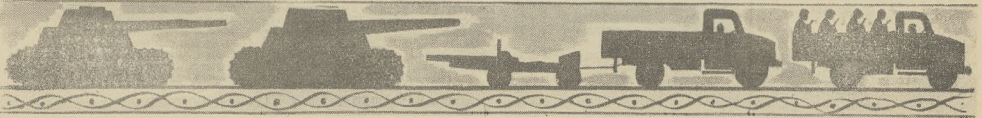
wszystkie rozkazy i polecenia dowódcy samochodowi.

W czasie marszu kierowca zwraca szczególną uwagę na sygnały podawane przez

Ustawienie piechoty do załadunku na samochodzie: a) przez prawą burtę; b) przez tylną burtę; c) przez prawą i lewą burtę.

rowcy samochodów winni pamiętać, że obowiązuje ich na równi z żołnierzami piechoty zakaz opuszczania samochodu bez otrzymania na to zezwolenia dowódcy, palenia w pobliżu samochodu, oddalania się od niego lub grupowania razem, zwłaszcza po lewej stronie drogi. Przykrytą właściwego umieszczenia na samochodzie żołnierzy, broni i oporządzenia pokazują rysunki, którym zilustrowany jest artykuł. Kierowcy poszczególnych służb i broni przed wymarszem winni zapoznać się dokładnie z rozmieszczeniem ludzi i sprzętu na samochodzie w zależności od specyfiki ich broni. Znajomość ta przyczyni się do niezaprzeczalnego znaczenia do ułatwienia załadunku a zatem i lepszego wykonania przemarszu.

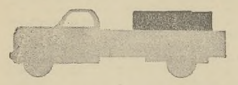

NA OBOZY LETNIE

Przewóz materiałów i sprzętu

Liczenie i bardziej różnorodność obowiązków cięższych, kierownikowi polowego przy przewozie materiałów i sprzętu. Nie ma wówczas dowódcy samochodów, który dla o właściwej organizacji jazdy i jazdy, równomiernego rozłożenia ciężaru oraz niedopuszczenia do przeciążenia wozu.

Dlatego też kierownik wojskowy mimo, że samo ładowanie nie jest jego obowiązkiem, winien cały czas być obecny w czasie jazdy.

Oto właściwie rozmieszczenie ładunku.

sie załadunku, pilnować sposobu i szybkości ładowania, zabezpieczenia ładunku przed wstrząsami i przeciętniami w czasie jazdy, równomiernego rozłożenia ciężaru oraz niedopuszczenia do przeciążenia wozu.

Na waga ładunku musi szczególnie uważać zwierzchnik jazdy, bowiem nawet małe przeciętnie samochodu może spowodować poważne uszkodzenie techniczne.

Przełożone ładunki, ulegające zniszczeniu pod wpływem opadów atmosferycznych, lub też wymagające utrzymania sta-

Cieciarz umieszczony na końcu skrzyni pogarsza kierowanie samochodem i nadwyręża jarzma trzymające skrzyni i ramy.

Jeżeli wojskowej powinno się zakryć brezentem. Skrzynie z amunicją należy w samochodzie chronić i chronić je, nie umieszczając celów zabezpieczenia przed wystrzałami, obuszczeniem i zderzeniem podczas jazdy. Należy i posiadać artylerystę należy bezwzględnie uchronić w porządku samochodu.

Na samochody załadunkowe amunicja nie wolno zabierać dodatkowej ilości paliwa umieszczonego zwykle w skrzyni samochodowej oraz ludzi poza wyznaczonymi konwojami. Na samochodach przeznaczonych

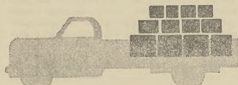
Umieszczenie wszelkiego ciężaru na samym przodzie skrzyni ładunkowej wywiera szkodliwy nacisk na podłożnie ramy, przy przewożeniu materiałów pędnych przy wydechu powinno się wyprowadzić ku przodowi. Wszystkie pojazdy powinny się wyposażyć w gaśnice i sprzęt spawalniczy. Samochody przeznaczone do przewożenia materiałów pędnych w butlach należy zapatrzyć w specjalne przysposobienie do tego przegród. Samochody przewożące materiały pędne w beczkach nie wymagają żadnych urządzeń, jednak beczki należy bardzo starannie umocować. Jeśli na jednym samochodzie przewozi się materiały pędne różnych gatunków, na każdej beczce winno się umieścić napis określający jej zawartość.

Przed załadunkiem paliwa należy sprawdzić jego ilość w beczce i szczególność zamknięcia. W lecie nie należy napełniać naczyń całkowicie. Bezczy na samochodach ustawia się korkami do góry. Podczas załadunku produktów żywnościowych należy przewidzieć odpowiednie kroki, celem zabezpieczenia ich przed zniszczeniem. Należy również brać pod uwagę ich właściwości szczególne. Np. soli nie na-

leży stawiać obok cukru, herbaty razem z pieprzem i liśćmi bobikowymi, maką i wyrobom mącznym z młynem żytnim i świeżymi owocami.

Należyda skrzynie czy materiały winny być umieszczone na samym dnie skrzyni, leżące coraz wyżej. Jeżeli materiał mały obłożony o dno, jednak cięższe i większe, mamy umieścić na samochodzie to musimy bacznie pilnować, aby obciążenie nie wypadło na obie boki w równej wysokości i aby nie letniało niszczące „włoszenie” skrzyni na jednej stronie. Pamiętać należy, że materiały lekkie, przekraczające niżej pojemność ładunkową trzeba układać systematycznie i planowo w sposób taki, aby wykorzystać ładowność w

górze do wysokości całkowitej od ziemi nie większej jednak niż 4 metry.

Najlepiej ładunki winny się znaleźć na dole, bliżej na górze.

Zalążone rysunki dały wyraźne wskazówki właściwego ładowania samochodów.

Poznaj komendy marszowe artylerii

Wiele „nieporozumień” powstać może z przeformowania komendy marszowej oraz w trakcie samego marszu na skutek niedostatecznej znajomości komend i sposobu ich dopowiedzenia. Należy pamiętać, że każda komenda musi być wypowiedziana wyraźnie i głośno, aby wszyscy słyszeli.

W celu uruchomienia zainicjuje się komendę lub sygnał. „Silnik w ruchu!” Gdy wóz jest gotowy do marszu, pomocnik kierownicy podnosi rękę. Dla zainicjowania dział lub przyciep podaje się komendę — „Ciągniki do dział!” po czym kierownik podjeżdża jak tyłem do dział. Zaprowadzenie następuje na komendę — „Ciągnik za przodu!” po której pomocnik kierownicy wraz z obsługą działu dokonuje zaprowadzenia (za dokładne zaprowadzenie odpowiada kierownik oraz munda dział). Po zaprowadzeniu dowódcy ciągnika lub samochodu podnosi rękę i melduje — „Gotowi!” Na komendę — „Na miejsce!” obsług dział, żołnierze łączności i zwładowcy stają przy swoich stanowiskach. Ciągniki, obsług dział, żołnierze łączności i zwładowcy stają przy swoich stanowiskach. Ciągniki, obsług dział, żołnierze łączności i zwładowcy stają przy swoich stanowiskach.

„Obługa na woz!” pierwszy żołnierz każdego szeregu oddaje karabin (pistolet) i staje na miejscu. Na komendę — „Obługa na woz!” pierwszy żołnierz każdego szeregu oddaje karabin (pistolet) i staje na miejscu. Na komendę — „Obługa na woz!” pierwszy żołnierz każdego szeregu oddaje karabin (pistolet) i staje na miejscu.

Czy umiesz maskować samochód w marszu

Wiele mówiło się i pisało dotychczas o maskowaniu samochodów. Z poruszanych już sposobów znamy maskowanie gałęziami drzew, kłakami, iglastych, (w zależności od otoczenia), stłakami maskującymi itp. W prowadzeniu dotychczas wymienione doświadczenia nie omówiły jednak dokładnego maskowania pojedynczego samochodu tak w marszu, jak i w czasie przetrwania w marszu. Wymyślić jednemu, że należy okrywać go dokładnie gałęziami, zwracając szczególną uwagę na te części samochodu, które najłatwiej mogłyby nas zdradzić przed nieprzyjacielskimi żołnierzami. W tym informację się kończy.

Dobrze ukryty samochód na postoju w marszu w cieniu zabudowań (a) oraz też ustawiony podziśnieniem drzewem (b).

Mając za sobą kilkunastoletnie doświadczenia, nabyte i ugruntowane w czasie pobytu na wojnie, postanowiłem się zająć tematem „Maskowanie” i praktyczny sposób maskowania samochodu.

Otóż dotychczas maskowaliśmy samochód przed natarciem najeźdźcy. Maskowanie tego rodzaju nie spełniało jednak zawsze swojej roli. Samochód jadąc byłem w gęstych zaroślach, lub po wyboistej drodze, rzeźbił się o krzaki ścig-

Podczas siadania i marszu bagnety karabinów powinny być zdjęte, a broń postawiona pomiędzy kolanami i trzymana obiema rękami. Piekawki winny być zdjęte i ukłone na dnie samochodu lub ciągnika.

Na komendę — „Obługa z wozu!” wszyscy, oprócz kierowców wysiadają i ustawiają się tak, jak na komendę — „Na miejsce!”

W celu zatrzymania silników i odpródkowania podaje się komendy: — „Zatrzymać silniki!” — „Ciągniki do przodu!”

W celu przejścia do marszu, w kolumnie marszowej podaje się następujące komendy: — „Jawaga! Kolumna marszowa za mną, do przodu, w prawo, w lewo, kierunek na cel itp. Marsz!” Na komendę „Marsz!” kierowcy ruszają z miejsca, a kolumna marszowa, po czym zwiększają ją stopniowo bez komendy. Rzut plutonów dowodzenia i plutonów ogniolowych rozpoczyna marsz jednocześnie po czym rzut plutonów dowodzenia wywusa się do przodu, pozostawiając wolną drogę rzutowi plutonów ogniolowych.

Zwiększenie lub zmniejszenie szybkości odbywać się może na komendę — „Powiększyć szybkość!” lub też przez zwiększenie szybkości przez samochód dżw. posuwający się na czole kolumny. Samochody i ciągniki dostosowując wówczas swój rytm do szybkości pojazdu poprzedzającego.

gające gałęzie, służące do maskowania, o, lub podkaskując po wyboistej drodze, gubił się. Kierownik siedząc w kabinie nie mógł tego zrecz jasno, zauważyć i nie wiedząc na wieść, kiedy i w jaki sposób został zamaskowany, przed nieprzyjacielskim żołnierzem, jechał najsłabszym w świecie dalek.

Będąc kierowcą ciągnika artylerystycznego, jeszcze w początkach me służby, kilkakrotnie na postojach w czasie marszu stwierdzałem brak elementów maskujących na samochodzie. Samochód nie miał bowiem ani jednego gałązki. To nader mało! Pewien pomysł. Kawalek linki linałej kilkanaście centymetrów krótszej

Samochód zamaskowany na postoju marszowym w zaroślach gospodarskich, odziany z gałązek i kłaków, przedzielnym kawałkami elastycznej gumy (może być kawałki sprężyny). Opaskę ta założym na skrzynię. Teraz maskując sa-

Co to jest szybkość marszowa

Wielu z nas jest jeszcze indywidualistami. Jadąc w zespole nie zawsze w pełni zdajemy sobie sprawę, że od naszego sposobu jazdy, a szczególnie w jej równowadze, zależy marsz całości i jednolitość kolumny. Najlepiej moglibyśmy się o tym wszystkim przekonać, gdybyśmy mieli do czynienia z przewożeniem na naszym obozie letnim. To też postanowiliśmy podzielić się z kolegami naszymi doświadczeniami, co do „szybkości” jazdy w kolumnie, która jest sprawą wielokrotnie kłopotliwą w marszu jednostki samochodowej.

Przemarsz poszczególnych pojazdów — pojedynczo — nie odgrywa większej roli dla wojska, gdyż w tych wypadkach szybkość w wyniku i czas przemarszu jest zależny w największym stopniu od umiejętności kierowcy.

Szybkość ta może być tak znaczna, że w obliczeniu przebiegu, który zarządził przemarsz, będzie świadczyć tylko o zalecanych kierunkach i pojazdach. Szybkość jazdy w kolumnie, zwłaszcza w marszu, jest zależna, jakie mogą rozwinąć poszczególne kierowniki. Szybkość, jakie rozwijają kolumny noszą nazwę szybkości marszowych i są określone na podstawie długich doświadczeń. Z braku danych regulaminowych, szybkości marszowe można określić po uprzednim podzieleniu całej trasy na odcinki o jednakowej charakterystyce drogi i warunkach ruchu (np. odcinek drogi bitych w terenie płaskim, odcinek drogi bitych w terenie pagórkowatym, odcinek przebiegający podczas Opłot itp.), a następnie po obliczeniu czasu przemarszu niezbędnego dla przebiecia każdego z tych odcinków. Wówczas szybkość marszowa wyrazi się w km/godz. Szybkość marszu, w km/godz. = ilość km: czas przemarszu.

Punktem wyjścia dla obliczenia czasu przemarszu jest długość trasy, którą wyznacza się na podstawie najdokładniejszego pojeżdżenia w danym zespole.

Szybkość średnia będąca naszą właściwą szybkością marszową jest znacznie mniejsza od szybkości najwyższej, którą pojazdy mogą rozwinąć. Przyczyną tego są różne czynniki, jak np. zwalnianie na zakrętach, stopień wzrostu przyspieszenia szybkości (tzw. „ryw” zwalnianie przy milaniu, łatwości pokonywania wzniesień.

Im większa jest najwyższa szybkość pojazdu, tym większy wpływ na szybkość średnią, którą wyrażają w warunkach jazdy. Fakt ten powoduje wzrost różnicy między szybkością średnią, a szybkością najwyższą.

Najwyższa szybkość pojazdu	Średnia szybkość
100 km/godz.	ok. 60%
80 km/godz.	ok. 70%
60 km/godz.	ok. 75%
40 km/godz.	ok. 80%
30-40 km/godz.	ok. 85%

(n.p. czoła)

Jak więc widzimy, jadąc w kolumnie powolniej, w warunkach, w których nie ma zwalniania odcinków, można uzyskać procentowo szybkość przeciętną.

Z doświadczeń NA OBOZIE LETNIM

można, miedkie drobne gałązki zakładając pod linkę, która dociskała je do boków skrzyni ładunkowej. Od tej pory nie było już spotykać mnie nieprzyjemnie niespodzianki. Oprócz tego samochód

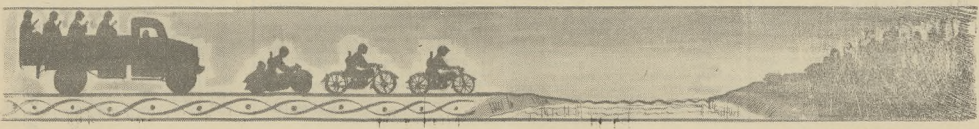

Samochód zamaskowany w zabudowaniach gospodarskich.

mój maskowany był nie tylko z góry, ale i z boków.

W doświadczeniu na obóz letni sporządzałem sobie ponadto z miękkiego płótna, pokrytym na reflektory, aby nie rzucały w oko w świetle promieni słonecznych. Kłamił pomalowany, który miał zieleń farbą, a w dni słoneczne, podnosiłem przednią skrzynię samochodu, nakrywając ją matą z trawy.

sier. Cz. Pawlikowski

Przewodzenie prądu SAMOCHODOWE W CIĘŻARÓWKACH

Kierowca wojskowy to żołnierz, którego dowództwo powierzyło nie tylko sprawę samochodową. W czasie wykonywania zadań bojowych od kierowcy — od jego umiejętności zależy całość ładunku oraz życie przewożonych ludzi. Bardzo często zdarza się, że na samochodzie znajdują się tylko ludzie, natomiast wyposażenie bojowe rozmieszczone jest na przyczepie, która zaś same stanowią przyczepę o dużym ciężarze.

Jazda z ciężkimi przyczepami, zwłaszcza w czasie ćwiczeń w terenie nie jest łatwa. Różni się ona znacznie od prowadzenia lekkiego samochodu ciężarowego. Już samo ruszanie z miejsca wymaga dużych umiejętności: musi odbywać się płynnie bez szarpnięć, aby nie spowodować poślizgu kół. Przaliczanie biegów na wyczu, może odbywać się dopiero przy dostatecznym rozpędzeniu pojazdu na biegu niższym. Należy pamiętać, że w chwili wyłączenia sprzęgła samochod jadący z cięż-

kłą przyczepą przedzieli trakt szybkość i może zwolnić na tyle, że włączenie biegu wyższego będzie przedwczesne i szkodliwe dla silnika. Jeżeli przaliczanie biegów musi odbywać się bardzo sprawnie i szybko. W czasie jazdy należy wystrzegać się gwałtownego przyspieszania i ostrego hamowania.

Przy gwałtownym zahamowaniu nastąpić może zarzucenie samochodu i przyczepy. Aby tego uniknąć stosuje się stopniowe przyhamowywanie bez wyłączenia sprzęgła. Z chwili, gdy szybkość spadnie do 10 — 15 km/godz. można wyłączyć sprzęgło i wlecieć hamowców, aż do całkowitego zatrzymania samochodu.

Przed wstąpieniem należy zawiązać wyciąg taki bieg, aby na nim można było

kich hamulców, a zwłaszcza hamulców przyczepy.

W razie konieczności zatrzymania pojazdu z przyczepą na pochylonym terenie po zatrzymaniu wyciąg pierwszy lub tylko bieg i zahamować samochód ręcznym hamulcem. Przyczepę hamujemy również ręcznym hamulcem oraz podkładkami dodatkową pod koła specjalne kliny (mogą być kamienie itp.).

Szczególą uwagę należy zwrócić na objeżdżanie przeszkód, wyprzedzanie samochodów, czy innych pojazdów. Najmniejsza szerokość skrętu przy jeździe z przyczepą jest zawsze większa niż normalnie (patrz rys.). Natomiast przy wyprzedzaniu zawsze trzeba pamiętać, że długość prowadzonego pojazdu stała się dzięki przyczepie prawie trzykrotnie większa.

W czasie jazdy w terenie podmokłym kierowca musi prowadzić samochód w linii prostej, tak aby koła przyczepy toczyły się w przetrzaskach ży koleinami. Po napotkaniu na dodatkowy opór koła przyczepy mogą bowiem spowodować zatrzymanie

PRZEGŁĄD TRAKTORA W DRODZE

Głównym zadaniem jakie służyła samochodowa ma obecnie do wykonania, to zabezpieczenie wzorowego przemarszu na obozy letnie.

Obezwładniam każdego kierowcę jest dokonywanie przeglądów stanu technicznego pojazdu.

Poniżej podajemy zasadnicze czynności przy przeglądzie stanu technicznego ciągnika.

- s) sprawdzenie poziomu wody w chłodnicy;
- o) sprawdzenie poziomu oleju w misce olejowej silnika;
- o) sprawdzenie poziomu paliwa w zbiornikach.

Przebieganie szczelności przewodów układu: chłodzenia, smarowania i zasilania, mocowanie zespołów i mechanizmów traktora stopnia nagrzania się tożysk, rolę pednych i podciżmyjących, piast kół pednych i kierujących.

Sprawdzenie stanu i napięcia gąsienic oraz stanu urządzenia spalinowego. Przy holowaniu nalażowanych przyczep sprawdza się ponadto ułożenie ładunku i zabezpieczenie go przed przesuwaniem, kradzieżą lub zniszczeniem.

W czasie jazdy traktora zwraca baczna uwagę na działanie aparatów zwrotniczych, na tablicy rozdzielczej i w razie stwierdzenia nalażowanych przyczep sprawdza przy którychkolwiek z nich zatrzymując nalażownik traktor, ustala przyczynę niedziałającego działania i w miarę możliwości usunąć ją. Jeżeli nie można usunąć uszkodzenia a dalsza jazda mogłaby spowodować zniszczenie lub poważniejsze uszkodzenie silnika kierowca przerywa jazdę, traktor zaś przyholowuje do najbliższej stacji obsługi lub do jednostki.

dobrze wymierzyć wysokość przeszkody podługą i z przewidywanymi warunkami i przyczepę. Pamiętajmy jednak, że koła pojazdu i ciężkie przyczepy mogą zagłębiać się w ziemię. Dlatego porównaw należy rzeczywisty przewidywany teren z napotkanymi przeszkodami.

W przypadku poślizgu koła na skutek ugrzęźnięcia przyczepy można ją oderwać. Samochód należy wyjechać na twarde i suche miejsce, a przyczepę należy przyholować za pomocą drabiny liny.

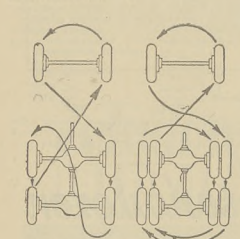
Po powrocie do parku samochodowego kierowca zabezpiecza w pierwszym rzędzie przyczepę, parkując ją w odpowiednim miejscu. Dopiero po tym odstawia samochód.

Dokumenty przyczepy kierowca przechowuje i okazuje na punkcie kontrolno-technicznym na równi z dokumentami samochodu.

Już wkrótce pojazdy samochodowe WP wejdą na obóz letni. W ciągu najbliższych miesięcy przejadą wiele tysięcy kilometrów. Dbając o racjonalne użytkowanie ogumienia przypominamy sobie zasady przedstawiania opon samochodowych.

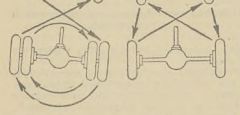
Ze względu na przedstawianie opon zwracamy uwagę na równomierność i zaniki różnica powstała na skutek szybkiego zużycia się ogumienia prawych koł samochodów niż koł lewych. Przy przedstawianiu opon kierunek jej ruchu winien zostać zmieniony, tzn. dotyczy to opon z bieżnikiem terennym).

Schematy przedstawiania ogumienia na trzyspośowych samochodach ciężarowych: 1 — przy kołach pojedynczych, 2 — przy kołach bliźniaczych

Na samochodach osobowych opony przedstawia się po przejechaniu 3000 km, natomiast na ciężarówkach po 4000 km. Jeżeli w czasie użytkowania jedną z opon należy wycofać, to na jej miejsce wchodzi zawsze opona z zapasu, a opona z magazynu stanowi koło zapasowe.

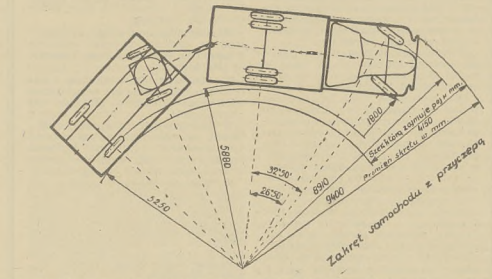
Przy zastępowaniu opon koł bliźniaczych należy dobrać takie, których bieżnik jest mniej więcej jednolity, stopień zużycia. Opony nowe lub mało zużyte za-

po lewej schemat przedstawiania opon na samochodach osobowych. Po prawej schemat przedstawiania opon na samochodzie ciężarowym dwuosowym.

klada się na koła zewnętrzne, ponieważ warunki pracy ogumienia są tu najcięższe. Przy przedstawianiu opon przed okresem letniego użytkowania pamiętajmy, że opony, które już podległy naprawie pracują lepiej w okresie zimowym, gdyż leciwiejsze szybkiego nagrzewania się podczas jazdy, warunki ich pracy stają się szczególnie ciężkie.

plut. J. Figura.

położoną całą pochylono. Przaliczanie biegów na wznoszącym się do góry odcinku drogi może spowodować ślizganie samochodu do tyłu i stać się przyczyną wypadku.

I tak jeśli np. pierwszą połowę wzniesienia można pokonać na biegu 3, a drugą na 2 biegu — to od razu należy wyłączyć bieg 2-gi i na nim wjechać pod górę.

Niemniej uwagi trzeba poświęcić jeżdżeniu z góry. Jeszcze przed rozpoczęciem zjazdu włączamy jeden z niższych biegów i hamujemy w ten sposób silnikiem pokonyjemy spadek. Przyczepę hamujemy się przy tym za pomocą jej własnych hamulców lub też innym mechanizmem. Po dłuższej jeździe dobrze jest przyjeżdżaniem z góry, dodatkowo sprawdzić działanie wszystkich hamulców.

całego pojazdu. Szybkość, z jaką przejeżdża się odcinek podmokłego terenu musi być odpowiednio zmniejszona, celem uniknięcia szarpań. I tu zatem obowiązuje kierowcę włączenie zawsza odpowiednio niższego biegu.

W razie braku innej drogi, przy przejeżdżaniu przez rozrzucone w terenie kamienie, czy pnie ściętych drzew należy

Przeliczanie miar

W czasie wykonywania zadań dwicobowych kierowca musi przejechać pewną drogę będąc przeliczany setki kilometrów. Praca ich odbywać się będzie często w trudnych warunkach: podczas jazdy upałów i w ciężkim terenie.

Silniki tych pojazdów mogą łatwo być narażone na przegrzanie, a co za tym idzie, na wzrost temperatury wody w układzie chłodzenia oraz spadek ciśnienia oleju w układzie smarowania. Stale śledzenie wskazówek na wskaźnikach może nam kontrolować pracę silnika.

Ponieważ nie wszystkie samochody mają na wskaźnikach oznaczenia w kilometrach, kg/cm² i °C podajemy przeliczniki, które pomogą Kolegom w dokładniejszej kontroli silnika.

PRZEGŁĄD SAMOCHODU W DRODZE

W czasie letnich ćwiczeń nasze wyjazdy samochodami nierazko trwać będą cały dzień, który w tym porze jest szczególnie długi. Zrozumiale, że w ciągu dnia niejednokrotnie będziemy musieli dokonać przeglądu samochodu bądź to w rejonie zas — lub wyładowania bądź przy zatrzymaniu się dla wypoczynku. Spostrzeżenie podczas przejazdu usterek kierowca powinien usunąć we własnym zakresie.

W czasie takiego przeglądu w pierwszym rzędzie sprawdzamy poziom oleju w misce olejowej silnika, paliwa w zbiorniku i wody w chłodnicy. W miarę potrzeby uzupełniamy wodę i mps. Jednocześnie sprawdzamy szczelność przewodów paliwowych i wodnych i hamulcowych oraz ich połączeń.

Z koła sprawdzamy (przez dokucie rek) stopień nagrzania się bębnow hamulcowych, piast kół, oblodowy tyśnego i sterowni kierowcy. Przy normalnej pracy tych mechanizmów ich nagrzanie parcy ręce. Specjalną uwagę poświęcamy ogumieniu i kołom. Sprawdzamy więc dokładnie ilość natężeń mechanicznych obrębk koł i piast stan opon. Przy kołach bliźniaczych uważamy wiele między opony kamienie, gałęzie itp. Kontrolujemy ciśnienie w detkach i w razie potrzeby dokonujemy pomiaru. Przy użytkowaniu opony zamieniamy koła na zapasowe. W razie zauważenia uszkodzenia

boku opony należy (od razu przed zdjęciem koła) wycofać z drogi powózki.

Niemniej ważne jest sprawdzenie stanu resztor, amortyzatorów i ich zamocowania. Przesłuchujemy oraz pomań i ruszowanie się ich na boki świadczą o złamaniu pojedynczych piór lub urwaniu sprężyn głównych, łączące piór. Celem sprawdzenia stanu zawieszania kierowca z odległości kilku metrów stwierdza czy silnik ładunkowa nie jest przechylony na jedną stronę, na skutek złamania lub osłabienia resztor. Bardzo ważne jest sprawdzenie stanu mechanizmu kierowniczego, a zwłaszcza połączeń podłużnego i poprzecznego drążków kierowniczych. W połączeniu tych drążków dopuszczalny jest niemały luz poprzeczny, lecz nie wzdłużny. Wszelkie natężenia muszą być zabezpieczone zawieszankami.

Na tonie sprawdzamy zamknięcia skrzyni ładunkowej oraz ułożenie i zamocowanie ładunku. W razie holowania przyczepy niemożliwą uwagę poświęcamy jej stanowi i technicznemu, a zwłaszcza rygieli haka holowniczego.

Wzorzory kierowca na pierwszy raz koła i osie — co najmniej raz w drodze — należy najcięższe nawet uszkodzenie zwołać. O każdej zaobserwowanej usterce musi on po powrocie do parku meldować na punkcie kontrolno-technicznym.

kpr. Siwiec

Zmiana miar angielskich na metryczne			Zmiana miar metrycznych na angielskie			Zmiana sto- pni Fahrenheit- ta na Celsjusza		
mil	km	mil	km	°F	°C	°F	°C	
1	1,61	1	0,07	0	-17,8			
5	8,05	5	0,35	10	-12,2			
10	16,10	10	0,70	20	-6,7			
15	24,15	15	1,05	30	-1,1			
20	32,20	20	1,41	32	0			
25	40,25	25	1,76	40	4,4			
30	48,30	30	2,11	50	10,0			
35	56,35	35	2,46	60	15,6			
40	64,40	40	2,81	70	21,1			
45	72,45	45	3,16	80	26,6			
50	80,50	50	3,52	90	32,2			
55	88,55	55	3,87	100	37,8			
60	96,60	60	4,22	110	43,3			
65	104,65	65	4,57	120	48,9			
70	112,70	70	4,92	130	54,4			
75	120,75	75	5,27	140	60,0			
80	128,80	80	5,62	150	65,6			
85	136,85	85	5,97	160	71,1			
90	144,90	90	6,32	170	76,7			
95	152,95	95	6,67	180	82,2			
100	161,00	100	7,03	190	87,8			
105	169,05	105	7,38	200	93,3			
110	177,10	110	7,73	210	98,9			
115	185,15	115	8,09	212	100,0			

PROWADZENIE PRĄDŹY

Dla wielu spośród młodych kierowców prąd jest jedną z tajemnic obcych stanów, bez której nie można wyjechać z garażu. W rzeczywistości prąd jest jednym z najważniejszych elementów samochodu, który musi być w pełni sprawny, aby zapewnić bezpieczeństwo jazdy.

Warto więc raz jeszcze przed wyjazdem odwiedzić w pamięci teoretyczne zasady prowadzenia prądu.

Przypomnienie ich sobie będzie również pomocą dla kolegów ze starszych roczników, którzy tego rodzaju przemarsz wykonywali już w latach ubiegłych. W rozmowach z młodymi kierowcami zauważam oni niewłaściwie zasadę teoretyczną podaną w poniższych artykułach przykladowo z przerwami, co doprowadziło do poważnych błędów. Dlatego lepiej opisać trudną sztukę prowadzenia prądu z działem na holi.

MARSZ W SKŁADZIE KOLUMNY.

Marsz w składzie kolumny na ćwiczenia jest jedną z takich grupowań, jak gdybyśmy wykonywali zadanie wobec wroga, którego tego rodzaju przemarsz wykonywali już w latach ubiegłych. W rozmowach z młodymi kierowcami zauważam oni niewłaściwie zasadę teoretyczną podaną w poniższych artykułach przykladowo z przerwami, co doprowadziło do poważnych błędów. Dlatego lepiej opisać trudną sztukę prowadzenia prądu z działem na holi.

Wyprzedzanie kolumny lub poszczególnych samochodów wykonuje się tylko lewą stroną drogi. Zatrzymywanie się kolumna można wyłącznie na rozkaz dowódcy, w tym wypadku wszystkie ciągnięcia zatrzymują się z prawej strony drogi zachowując od niej 0,5 m.

Wyprzedzanie kolumny lub poszczególnych samochodów wykonuje się tylko lewą stroną drogi. Zatrzymywanie się kolumna można wyłącznie na rozkaz dowódcy, w tym wypadku wszystkie ciągnięcia zatrzymują się z prawej strony drogi zachowując od niej 0,5 m.

Co pisze?

АВТОМОБИЛЬ

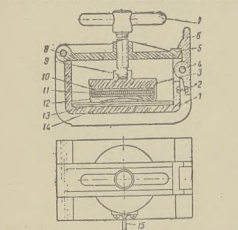
PRZYKŁAD DO WULKANIZACJI DĘTEK W DRODZE

Dętki naprawiane w drodze na zimno nie zapewniają długotrwałej naprawy i po powrocie samochodu do parku muszą być ponownie wulkanizowane na gorąco.

Dętki radzieckie posiadają przegryz do wulkanizacji dętek, który składa się (patrz rys.) z uchwyty i grzejnicy elektrycznej.

Uchwyt ma lany aluminiowy korpus-1, zaopatrzone w odchyloną pokrywę-5 i śrubę z pokrętką-7. Pokrywka w stanie zamkniętym utrzymuje zapadki-6.

Grzejnica składa się ze stalowego lub miedzianego korpusu-12 z wkręconą do niego pokrywą-3. Wewnątrz korpusu umieszczono spiralę-11 zasilaną za pośrednictwem przewodu — 15 — prądem o napięciu 6-12 V z akumulatora samochodu lub mo-

Schematy przyrządu do elektrowulkanizacji dętek.

1-korpus; 2-sprężyna zapadki; 3-pokrywa grzejnicy; 4-środek zapadki; 5-odchylona pokrywka; 6-zapadki; 7-śruba z pokrętką; 8-odchylona pokrywka; 9-kolek; 10-uchwyt; 11-spirala; 12-korpus grzejnicy; 13-guma surowa; 14-naprawiana dętka; 15-przewód elektryczny.

toczyła. Spirala wykonana jest z niklowo-niowego drutu o średnicy 0,8 mm i długości 250 mm. Katodę grzejnicy wykonano 5-6 Amp. W parkowych warunkach grzejnica może być podłączona przez transformator do zwykłej sieci elektrycznej.

Miedzy spiralą a korpusiem oraz spiralą a pokrywą grzejnicy umieszczono uszczelnienie wykonane z azbestu lub miki.

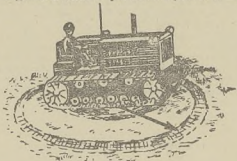
Przy naprawie kładzie się dętkę na uchwyt, a na uszkodzone miejsce nakłada się late z surowej gumy, dociskając ją za pośrednictwem śruby z pokrętką-7.

Temperatura ogrzewania w grzejnicy wynosi 125 — 145 °C. Wulkanizacja trwa nie dłużej jak 10 — 15 min.

Przy pracy kolumny. Krótkie postoje dla zaprowadzenia przegładu ciągnięć przewidziane są po 30 min. od rozpoczęcia jazdy oraz co 2 godziny podczas jazdy.

ZWROTY CIĄGNIKA Z HOLOWANIEM

Podczas jazdy z holowaniem działem nie wolno wykonywać gwałtownych zwrotów, aby nie uszkodzić przodu. Promień skrętu ciągniaka z działem powinien wynosić 12 —

Wykonywanie traktorem zwrotu do tyłu.

15 m; najniższe zaś kąty skrętu na twardym gruncie 1/4. Przy konieczności wykonywania zwrotu o mniejszym promieniu należy włączyć niższy bieg (pierwszy lub drugi), a na wolnych obrotach rozpocząć zwrot, zwiększając stopniowo dopływ paliwa. Należy w tym czasie pilnować działania i jeżeli gąsienica zbliży się do przodu na odległość 0,5 m, na sygnał kanoniera z obsługi działu, kierowca powinien przyciągnąć z działem do przodu i następnie w dalszym ciągu wykonywać zwrot. Przy pracy w terenie 15 — 18 km/godz. i podczas jazdy po spadkach drożdze, jeśli holowane działło, nie ma hamulców, nie należy wykonywać ostrych skrętów i gwałtownie hamować, szczególnie na drogach bitych. Wskutek ostrych skrętów lub hamowania ciągniak przestaje pokonywać drogę, a może być uszkodzony przodu działu o ciągniak.

POKONYWANIE PRZESZKÓD.

Przeszkody, które się spotyka podczas jazdy, należy pokonywać tylko na pierwszym biegu, postępując do przodu, unikając przy tym skrętów oraz przelazanie biegu. Przed pokonywaniem przeszkody trzeba być dokładnie obezprze. Kowy o stromych ścianach można pokonywać

N IEJEDYNAKROTNIE wypadnie nam w czasie użytkowania sprzętu na obcach letnich jeździć po zryw, wyboistych terenach, w których nie ma żadnych warunków zawieszanie samochodu, pracując forsownie, może być narażone na uszkodzenie. Pierwsze z nich działają w kierunku kontroli stanu działania amortyzatorów jest jednym z podstawowych warunków sprawnego pracy samochodów.

Wiemy, że jedną z głównych przyczyn uszkodzenia jest ich rażące uszkodzenie przy najechaniu na przeszkodę. W celu polepszenia pracy resorów, a tym samym przedłużenia ich trwałości, zastosowane zostały amortyzatory, łagodzące pracę resorów.

Amortyzatory stawiają opór gwałtownemu wahaniom resorów, a tym samym zapobiegają nadmiernej kołysaniu się samochodu. W samochodach, wyposażonych w resory piórowe kołysanie się pojazdu tłumione jest częściowo jarciem piór o sobie. Inaczej natomiast przedstawia się sprawa w konstrukcjach, w których zamiast resorów piórowych są sprężyny spiralne lub drgaki elastyczne. W takich konstrukcjach kołysanie się samochodu tłumione jest jedynie przez amortyzatory.

W konstrukcjach samochodowych spotykamy zasadniczo dwa rodzaje amortyzatorów. Pierwsze z nich działają w jednym tylko kierunku, nie tłumią ugięcia się resoru w jedną stronę, lecz stawiają opór dopiero przy powracaniu resoru do położenia pierwotnego. Inny rodzaj amortyzatorów o podwójnym działaniu tłumią zarówno ruch resoru przy ugięciu, jak i też w drodze do pierwotnego położenia.

Od sprawnego działania amortyzatorów (szczególnie przednich), zależne jest dobre prowadzenie pojazdu, zapobieganie jego uszkodzeniom, utrzymanie w pełni jego trwałości i bezpieczeństwa (trzymanie się drogi) pojazdów.

Konserwacja amortyzatorów jest bardzo prosta i polega na okresowym sprawdzeniu śrub mechanicznych, połączeń i przegubów oraz sprawdzeniu, czy przez uszkodzenia nie przedostaje się płyn.

Przy pracy kolumny. Krótkie postoje dla zaprowadzenia przegładu ciągnięć przewidziane są po 30 min. od rozpoczęcia jazdy oraz co 2 godziny podczas jazdy.

tylko wówczas, jeśli ich szerokość nie przekracza 1/3 średnicy najmniejszego koła działła. W przeciwnym razie ślady rowu należy odpowiednio ścierać, by ślady działła nie dotknęła ziemi. Zjeżdżać zgodzić i w momencie opuszczania się przedniej części ciągniaka do rowu lub przechyleniu się jej przez nasytę przodem, wyjechać sprzęgło główne lub sprzęgło boczne oraz hamulców abydlę gąsienice.

Podczas jazdy z holowaniem działem nie wolno wykonywać gwałtownych zwrotów, aby nie uszkodzić przodu. Promień skrętu ciągniaka z działem powinien wynosić 12 —

Niewielkie odcinki grząskiej drogi można pokonać z pomocą podkładów z drzewa przywiązanych do gąsienicy albo przez rzucając pod gąsienice chrustu lub innego materiału podrocznego, który uniemożliwi poślizg gąsienic. Jeżeli ciągnak grzęźnie i

Promień łuku skrętu winien być dostosowany do długości traktora.

„ślada” na tynny most, należy działło odciągnąć i wyprzedać ciągnak na bardziej twardy grunt, następnie za pomocą linki mechanicznej przyciągnąć działło przez grząskie miejsce.

W celu zwiększenia przyczepności gąsienicy do gruntu wskazane jest zakładanie na gąsienicę ostróg lub zastosowanie poszerzających podkładek (poszerzaczy).

Sposób umocowania kłody traktora celem ewakuacji ugrzęźniętego traktora podaliśmy w uprzednim artykułowym artykule pt. „Ewakuacja traktorów”.

N IEJEDYNAKROTNIE wypadnie nam w czasie użytkowania sprzętu na obcach letnich jeździć po zryw, wyboistych terenach, w których nie ma żadnych warunków zawieszanie samochodu, pracując forsownie, może być narażone na uszkodzenie. Pierwsze z nich działają w kierunku kontroli stanu działania amortyzatorów jest jednym z podstawowych warunków sprawnego pracy samochodów.

Wiemy, że jedną z głównych przyczyn uszkodzenia jest ich rażące uszkodzenie przy najechaniu na przeszkodę. W celu polepszenia pracy resorów, a tym samym przedłużenia ich trwałości, zastosowane zostały amortyzatory, łagodzące pracę resorów.

Amortyzatory stawiają opór gwałtownemu wahaniom resorów, a tym samym zapobiegają nadmiernej kołysaniu się samochodu. W samochodach, wyposażonych w resory piórowe kołysanie się pojazdu tłumione jest częściowo jarciem piór o sobie. Inaczej natomiast przedstawia się sprawa w konstrukcjach, w których zamiast resorów piórowych są sprężyny spiralne lub drgaki elastyczne. W takich konstrukcjach kołysanie się samochodu tłumione jest jedynie przez amortyzatory.

W konstrukcjach samochodowych spotykamy zasadniczo dwa rodzaje amortyzatorów. Pierwsze z nich działają w jednym tylko kierunku, nie tłumią ugięcia się resoru w jedną stronę, lecz stawiają opór dopiero przy powracaniu resoru do położenia pierwotnego. Inny rodzaj amortyzatorów o podwójnym działaniu tłumią zarówno ruch resoru przy ugięciu, jak i też w drodze do pierwotnego położenia.

Od sprawnego działania amortyzatorów (szczególnie przednich), zależne jest dobre prowadzenie pojazdu, zapobieganie jego uszkodzeniom, utrzymanie w pełni jego trwałości i bezpieczeństwa (trzymanie się drogi) pojazdów.

Konserwacja amortyzatorów jest bardzo prosta i polega na okresowym sprawdzeniu śrub mechanicznych, połączeń i przegubów oraz sprawdzeniu, czy przez uszkodzenia nie przedostaje się płyn.

Amortyzator samochodu Gaz-51 (tytuł): 1 — pokrywka cylindra amortyzatora, 2 — podkładka amortyzatora, 3 — tuleja amortyzatora, 4 — otwór śruby mocującej amortyzator do ramy, 5 — wałek amortyzatora, 6 — zaślepka ramy, 7 — tuleja, 8 — tuleja, 9 — zaślepka bozeczna, 10 — dławik, 11 — zawór przepustowy, 12 — 16 — tuleja amortyzatora, 17 — gwint, 18 — gwint, 19 — gwint, 20 — gwint, 21 — gwint, 22 — gwint, 23 — gwint, 24 — gwint, 25 — gwint, 26 — gwint, 27 — gwint, 28 — gwint, 29 — gwint, 30 — gwint, 31 — gwint, 32 — gwint, 33 — gwint, 34 — gwint, 35 — gwint, 36 — gwint, 37 — gwint, 38 — gwint, 39 — gwint, 40 — gwint, 41 — gwint, 42 — gwint, 43 — gwint, 44 — gwint, 45 — gwint, 46 — gwint, 47 — gwint, 48 — gwint, 49 — gwint, 50 — gwint, 51 — gwint, 52 — gwint, 53 — gwint, 54 — gwint, 55 — gwint, 56 — gwint, 57 — gwint, 58 — gwint, 59 — gwint, 60 — gwint, 61 — gwint, 62 — gwint, 63 — gwint, 64 — gwint, 65 — gwint, 66 — gwint, 67 — gwint, 68 — gwint, 69 — gwint, 70 — gwint, 71 — gwint, 72 — gwint, 73 — gwint, 74 — gwint, 75 — gwint, 76 — gwint, 77 — gwint, 78 — gwint, 79 — gwint, 80 — gwint, 81 — gwint, 82 — gwint, 83 — gwint, 84 — gwint, 85 — gwint, 86 — gwint, 87 — gwint, 88 — gwint, 89 — gwint, 90 — gwint, 91 — gwint, 92 — gwint, 93 — gwint, 94 — gwint, 95 — gwint, 96 — gwint, 97 — gwint, 98 — gwint, 99 — gwint, 100 — gwint.

Piasek — wróg samochodu

Jednym z utrudnień w pracy na obozie letnim będzie dla samochodu kurz i piasek. Nawet w normalnych warunkach eksploatacyjnych nigdy nie mamy powietrza zupełnie wolnego od pyłu.

Pył, zawarty w powietrzu składa się z różnorodnych pod względem wielkości, częstotliwości. Zasypany przez słońce wraz z powietrzem pył, mieszając się z olejem powoduje szybkie zużycie silnika, szczególnie zaś gładzi cylindrowej i tłoków. Olej, co pociąga za sobą zwiększenie wydatków na naprawę, a poza tym spadek mocy silnika i zwiększenie zużycia paliwa. Nawet jeśli pył, który zawarty w jednym m³ powietrza waha się w zależności od warunków klimatycznych, warunków itp. w dość szerokich granicach.

W warunkach miejskich ilość ta jest równa w przybliżeniu 0,003 g/m³ powietrza, w warunkach wiejskich dochodzi do 0,1 g/m³ powietrza.

Przy ruchu pojazdów gąsienicowych w kolumnie po drodze grunтовой, zawartość pyłu w powietrzu może dochodzić do 6 g/m³.

W okolicach o bogatej roślinności posiadających praktycznie czyste powietrze, wartość pyłu waha się od 0,0005 do 0,001 g/m³ powietrza.

Według badań radzieckich jeden gram pyłu spowodowany na cylindrze powoduje zwiększenie jego średnicy o 0,01 mm, zużycie zaś wszystkich pierścieni tłokowych wynosi około 0,75 g. Spadek mocy silnika spowodowany przez zanieczyszczenie powietrza wynosi około 0,5%, przy zwiększonym zużyciu paliwa o 0,5%.

Przytoczone przykłady dowodzą, że dla podwyższenia długotrwalej pracy silnika i jego sprawności, powietrze zasysane do cylindrów winno być jak najbardziej oczyszczone z pyłu — stąd konieczność stosowania filtrów powietrza i odpowiedniej pielęgnacji obsługi filtra.

Kierowca powinien zatem podjąć z pełnym zrozumieniem do tego zagadnienia. W okresie intensywnej pracy samochodu podczas obrotów letnich należy przemywać filtry powietrza co najmniej 2-3 razy w przebiegu samochodu, a przy eksploatacji na drogach polnych codziennie.

Należy również zwrócić uwagę na stan zawieszki, w której należy używać gromadzących się wokół niego zanieczyszczeń. Dotawstwy się do miski olejowej pod kątem 45 stopni, aby nie spowodować silnika, skracając okres ich użytkowania.

Przed smarowaniem przegubów sworzn, resorów itp. należy dokładnie oczyścić powierzchnie z pyłu i brudu, aby nie wprowadzić w nie nowy, czysty smar nie wtłoczyć do środka brudu. W przeciwnym razie spowodujemy niemiły dla z celom naszej pracy.

Pror. Pożniak.

Sprawdź stan amortyzatora

Przy powtarzaniu tak długo dopóki wychozą pęcherzyki z powietrzem. Na miejsce usuniętego powietrza należy dołączyć płyn. Po zupełnym usunięciu powietrza powolnym sposobem należy przemieszczać korki wlewowo, a następnie wypróbować działanie amortyzatora przez silne poruszanie jego ramieniem. Ramię amortyzatora powinno stawać się opór tak, że całego ruchu nie powinno się wykonać przedtym niż 10 sekundach.

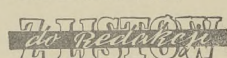
Jeśli amortyzator po odpowiedzeniu go nie będzie stawiał dostatecznego oporu kierowca nie powinien przy nim nie więcej naprawiać. Amortyzator taki należy wymienić i przekazać go do parkowej Stacji Obsługi do naprawy.

Przy amortyzatorach typu zbiornikowego, tzn. tych takich, które posiadają zbiorniczek do samoczynnego uzupełniania płynu, napełnia się poziom w zbiorniku, tylko w trzech chwytach jego pojemności, postawiając spary wolne, przelotne. Amortyzatory tego typu odpowiednią są samoczynnie.

por. Kaim

ROZWIĄZANIE SZARADY Z NR 6 „ZA KIEROWNICĄ 7

Wskładowa kolejność rymszków powinna wyglądać następująco: 1, 4, 3, 2.

Kłosek Litom. Remberdów W związku z Waszym listem z dnia 20.11.25, zawiadamiamy, że załatwiamy Waszej sprawy jest w toku. Po otrzymaniu odpowiedzi od właściwych władz zawiadomimy Was niezwłocznie.

za KIEROWNICĄ 7

